

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Helyi Fejlesztési Stratégia

Vezetői összefoglaló

TERVEZET

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség Helyi Fejlesztési Stratégiája a helyi adottságokra és szükségletekre alapozott fejlesztési irányokat és tartalmi kereteket határoz meg. A stratégia intézkedései a helyben megfogalmazott átfogó és speciális célok megvalósításához járulnak hozzá, összhangban az EU2020 stratégia, a Partnerségi Megállapodás, és a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 céljaival.

A HFS-ben meghatározott célok illeszkedése a KSK rendeletben, Partnerségi Megállapodásban és a VP-ben meghatározott tematikus célkitűzésekhez, prioritásokhoz:

A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése (KSK)

A HFS intézkedései lehetőséget biztosítanak a mikrovállalkozások technológiai fejlesztéséhez, azok hálózatos együttműködéséhez a kutatás és innováció megerősítése terén.

A kis- és közepes vállalkozások versenyképességének fokozása (KSK)

A stratégiában meghatározott intézkedések támogatják a térségben működő mikrovállalkozások fejlesztéseit, hozzájárulva a helyi gazdasági szereplők versenyképességének javításához (PM), a vidék gazdasági fejlődéséhez (VP 6.).

A helyi terméket előállítók támogatása kapcsolódik a VP 3A fókuszterületéhez, a REL-hez.

Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának növelése (KSK)

Szükséges a környezettudatos szemlélet terjesztése, ezért a HFS támogatja az energia- és erőforrás hatékonyság előmozdítását (PM, VP 5.), a megújuló energiaforrások előállítását, a melléktermékek hasznosítását.

A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem (KSK)

A térségben bekövetkezett kedvezőtlen társadalmi, demográfiai folyamatok enyhítésére szükséges a felzárkózást és befogadást segítő programok megvalósítása. Ezen, helyi szükségletekre létrejövő közösségi szolgáltatások/programok kialakítása, fejlesztése illeszkedik a Partnerségi Megállapodás valamint a VP 6 prioritása által meghatározott társadalmi felzárkózás, - befogadás elősegítéséhez is.

2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség a 2014-2020 közötti programozási időszakra történő felkészüléséről és a Helyi Fejlesztési Stratégiához kapcsolódó tervezési terület előzetes elismeréséről szóló 5/2014. (II. 6.) IH közlemény feltételeinek megfelelően.

Az Egyesület által lefedett HFS tervezési területéhez (IH általi jóváhagyás 2015. szeptember 25.) tartozó települések száma: 43 db, támogatásra jogosult lakónépesség száma: 29689 fő, mely alapján megfelelő az uniós keretjogszabályban meghatározott minimum és maximum lakosságszámnak (10 000-150 000 fő).

A területi lehatárolás során a fő rendezési elvet figyelembe véve a HFS tervezési terület homogén, gazdasági-társadalmi szempontból egyaránt összetartozó, Somogy Megye határához illeszkedő, két járásban elhelyezkedő térség. A HACS 43 települése a Dél-dunántúli régió Somogy megye Csurgói járásának teljes egészét, valamint a Marcali járás déli részét fedi le, egységes, összefüggő területet alkotva. Felmerülhet a kérdés, hogy miért csak a Marcali várostól délre helyezkedő települések tagjai az akciócsoportnak. A HACS létrejöttékor fontos szempontból, hogy a tagtelepülések közel azonos gazdasági- társadalmi mutatókkal rendelkezzenek, a települések között a területi különbségek alacsonyak legyenek. Véleményünk szerint egy Balaton parti települést, mint pl. Balatonmária-fürdőt nem lehet összehasonlítani, egy stratégia alá vonni egy a Marcalitól délre fekvő településsel, mint pl. Nemesdéd község. Ezért volt szükséges a Marcali járás területét megbontani.

A térség településeinek több mint felére az alacsony lélekszámú aprófalvas szerkezet jellemző. Többségüket kedvezőtlen demográfiai és társadalmi folyamatok jellemzik, amely a gazdasági teljesítményükre is negatív hatással van. Ezen falvak esetében az előregedés, a tartós és rendkívül magas munkanélküliség, az – ebből adódó – elvándorlás, egyre nagyobb problémát jelent. Az aprófalvas térségek problémáinak megoldása, leszakadásuk megállítása és a folyamat megfordítása kiemelten fontos feladat.

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség terület

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Az akcióterület mérete és a HACS szervezeti felépítése együttesen biztosítja a helyi lakosság bevonását a közös munkába, döntéshozásba, lehetővé téve a személyes interakciókat, ami nélkülözhetetlen az alulról építkező fejlesztési programhoz.

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeink elemzése

4.1 Helyzetfeltárás

A térség általános jellemzői

A tervezési terület földrajzilag a Dunántúli-dombságon található. Két statisztikai kistérség (csurgói, marcali) területén helyezkedik el, a csurgói kistérséget teljes egészében, a marcali kistérségből 25 települést ölel fel. A térség majdnem határos a Balatonnal, így 7 települése is a Balaton kiemelt üdülőkörzetébe tartozik (Csömend, Fonyód, Nikla; Sávolly, Somogysámson, Szegető, Táska), 3038 fő lakossággal. A településhálózat mai képe és területi jellege hosszú

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

történeti fejlődés eredménye, s egyben a gazdasági, társadalmi folyamatok befolyásolásának az egyik legmerevebb része, általános feltételrendszere. A kistérség településhálózatának fejlődési folyamatait elsősorban az országos történeti mozgások és sorsfordulók határozták meg, de az egyes települések mégis szert tettek egyedi sajátosságokra is.

A helyi közösség területén a csurgói statisztikai kistérség tartozik az ország komplex programmal fejlesztendő leghátrányosabb kistérségeihez. Így a 43 településből 18 (Berzence, Csurgó, Csurgónagymarton, Somogyicsó, Gyékényes, Iharos, Iharosberény, Pogányszentpéter, Inke, Örtilos, Porrog, Porrogszentkirály, Porrogszentpál, Somogybükkösd, Somogyudvarhely, Szentá, Zákány, Zákányfalu) került ezen célcsoportba. A csurgói térség területe 496,19 km², melyet 1 város, 1 nagyközség és 16 község fed le. A települések közül 5 zsáktelepülés. A leghátrányosabb helyzetű térségben az álláskereső aránya magasabb az országos és a megyei átlagnál is. Az ország egyik leghátrányosabb kistérsége számos megoldatlan szociális problémával (magas az időskorosztály aránya, elöregedő kistépülések, több településen magas a roma kisebbség száma) néz szembe. Komoly probléma továbbá, hogy felsőfokú végzettségű fiataljaink nagy része a munkahely és az alapvető szolgáltatások hiánya miatt nem térnek vissza térségünkbe.

A térségben élők jelentős hányadának a mezőgazdaság kiegészítő jövedelemszerzési lehetőséget biztosít, és számos mezőgazdasági növény, illetve termék (örökzöldek, gyümölcsök) termesztéséhez kedvez a terület egyedüli mikroklímája, talaja. Viszont szükség lenne a növények nagyobb mértékű, térségben való minél korszerűbb eljárással történő feldolgozására, hiszen a hozzáadott érték növelése javítja a térségben megtermelt termékek piacra jutásának feltételeit is.

A jelenlévő vállalkozások – amelyek továbbra is túlnyomórészt mezőgazdasági kötődésűek – tőkehiánnyal és komoly piacra jutási nehézségekkel küszködnek. A rendszerváltást követően, a termelőszövetkezetek megszűnésével, átalakulásával beszűkültek az integrátori szerepkörök, és jelenleg is kevesebb és gyengébb minőségű ilyen tevékenységet felvállaló szervezet működik a térségben (pl.: szociális szövetkezetek).

A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői

A települési sajátosságok részben a lokális természetföldrajzi környezet hasznosításához (szántóterület, erdő), részben pedig a helyi történeti-társadalmi specifikumokhoz (pl.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

kisnemesi falvak, uradalmi központok, uradalmi majorok, kisbirtokos parasztfalvak) kapcsolhatóak.

A terület tájképe változatos, a jellegzetes tájelemek nem sérültek. Általában az épített vidéki településkörnyezet harmonikusan illeszkedik a táj képébe.

A terület fedettsége jó, domborzati viszonyokból adódóan az erodálódott, deflálódott területek nagysága nem számottevő. A talajszennyezettség tekintetében az elmúlt időszak fő szennyezőforrása a nagyüzemi mezőgazdaság volt. A mezőgazdaság átszervezése következtében ez a hatás egyre kevésbé terheli a talajt.

A területen található folyó, patakok, tavak általában jó vízminőségűek. Az élővizek legfontosabb szennyezője a mezőgazdasági művelés, illetve néhány esetben szennyvíz kerülhet élővízbe.

A felszín alatti vizek minősége is megfelelőnek mondható. A terület alatt nagyterjedésű melegvizes medence található, a felszínre hozható víz a talajszinttől 800 – 1200 m mélységben található. Vízfelhasználás tekintetében a legfontosabb a kommunális felhasználás.

A területen jelentős ipari üzem nem található, ennek következtében a legnagyobb levegőszennyező a közlekedés, illetve a fűtés. A vizsgált terület levegője tisztának mondható.

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség által lefedett terület úgy Somogy megye, mint az ország egyik legnagyobb biodiverzitású területei közé tartozik. Megtalálhatóak itt a vizek, vízpartok, mocsarak, lápok, egyéb vizes élőhelyek, lombos erdők, valamint a területre jellemző fás legelők. A sokszínű és mozaikos élőhelyeknek köszönhetően gazdag a növény és állatvilág is.

A keletkező szennyvíz nagyobbik hányada kommunális szennyvíz, amely a nagyobb települések vonzáskörzetében a központi szennyvíztisztítóba kerül. A tisztítást követően jut ki a természetes vízfolyásokba. A gerincevezetékre nem kapcsolt települések szennyvízhelyezete ellentmondásos. A keletkezett szennyvizet szivattyús tartálykocsikkal szállítják a szennyvíztisztítóba, aminek végállomása sokszor nem a kijelölt tisztítómű. További problémát jelent a szennyvíztisztító mellékeként megjelenő szennyvíziszap elhelyezése, feldolgozása, felhasználása.

A térség települései tagjai a regionális hulladékgyűjtő- és feldolgozó rendszernek, így minden településről heti rendszerességgel elszállítják a keletkező kommunális hulladékot. A településeken az utóbbi időben megjelentek a szelektív hulladékgyűjtő szigetek, melyeket a lakosság egyre inkább használ.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Földhasználat tekintetében a legfontosabb felhasználási mód az erdőgazdálkodás és a mezőgazdaság, ezen belül a szántóföldi növénytermesztés, a rét- és a legelőgazdálkodás. Foltokban megtalálható még gyümölcs- és szőlőültetvény, illetve az utóbbi időben kísérleti jelleggel energianövények termesztésével is próbálkoztak. Mindezek mellett a biogazdálkodás is kezd egyre inkább teret hódítani. A közeljövő feladatai közé tartozik a természetközeli gazdálkodás elterjesztése.

Demográfiai helyzet

A 43 település népsűrűsége 28 fő/km². A népsűrűség tekintetében jóval alatta marad a megyei átlagnak (52,6 fő/km²). A térségben az aprófalvak a jellemzőek, a települések átlagos népessége 690 fő, ami a Somogy megyei átlaghoz képest is alacsonynak mondható (1172 fő). A térségben egyetlen város található (Csurgó), egy nagyközség (Berzence) és néhány nagyobb település (Mesztegyő, Iharosberény) az, ahol térségi vagy mikrotérségi központ, közös önkormányzati hivatal is működik. Ezek fejlettsége magasabb fokú, mint a néhány száz lelkes zsáktelepüléseké, azonban a közösségen belül nem tapasztalható komolyabb fejlettségbeli különbség.

A helyi közösség lakónépessége 29689 fő (2008: 30177 fő), mely lakosság 43 településen él. A térség lakosainak száma évek óta nagymértékben csökken, melynek oka a születések számának csökkenése, valamint a kedvezőtlen szociális viszonyok és a munkalehetőségek csekély száma miatti elvándorlás.

A lakók 17,3%-a városi, 8,6%-a nagyközségi, 74%-a községi lakos. A községek átlagos népességszáma 514 fő, ez a magyar falvak átlagos népességszámának 45%-a. A falvak nagysága 27 (Libickozma) és 1364 fő (Mesztegyő) között szóródik. A lakónépességen belül a férfiak aránya 48,5%, míg a nők aránya 51,5%.

Az Európai Unió népsűrűségi kategóriái szerint az elnéptelenedéssel veszélyeztetett területnek minősül az, ahol a népsűrűség az országos átlag 50%-a vagy kevesebb, és folyamatos a népességfogyás. Ez alapján a tervezési terület is a veszélyeztetett területek közé tartozik. A térség öregedése jelentős mértékben emelkedik, a népességfogyás a kisebb településeken még inkább dominánsabban jelentkezik.

A lakosság korösszetétele évről évre kedvezőtlenebb. Jelenleg 0-14 éves 4315 fő (15,22%), 14-60 éves 18272 fő (60,15%), 60 év feletti 7102 fő (24,63%) él a közösség területén.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

A térség településein érzékelhető gyereklétszám-csökkenés miatt a következő 10 évben a gyermeklétszám elég jelentős (15% fölötti) visszaesésével kell a térségben számolni.

A roma lakosok korfája eltér a kistérség lakosságára általában jellemzőktől. A roma lakosság körében ugyanis alacsonyabb az idősök száma. Az ellátórendszer kiépítése során figyelembe kell venni azt a tény is, hogy a roma lakosok körében a biológiai és a szociális életkor (házasságkötés, családalapítás, öregség értelmezése) eltérő. A migráció a roma kisebbség körében gyakoribb, mint a közösség egyéb lakosainak vonatkozásában.

A térség demográfiai, térszerkezeti és intézmény ellátottsági adatait vizsgálva megállapítható, hogy az ellátás természetes mutatói, az alapfokú intézményeket tekintve megfelelnek az országos átlagnak, míg a középfok országos jellemzőit tekintve meghaladják – különösen a hasonló helyzetű és fejlettségű térségek – statisztikai átlagát. Csurgón két gimnázium és egy szakközépiskola, míg Somogyzsitfa-Szőcsénypusztán egy szakközépiskola található. Ennek köszönhető, hogy a továbbtanulási esélyeket tekintve az itt élő gyermekek és fiatalok nem számítanak hátrányos helyzetűnek.

A felsőfokon végzők jelentős hányada nem tér vissza a térségbe, vagy még nagyon fiatalon bekapcsolódik a migrációs mozgásba. Az okok objektív oldalán ott sorakozik a térség periférikus elhelyezkedése, infrastrukturális kapcsolatainak viszonylagos feltáratlansága, a gazdaság fejletlensége, s ezekből eredően a települések népességmegtartó-képességének jelentős gyengülése.

Gazdasági környezet

A működő gazdasági vállalkozások száma jelentősen elmarad az országos átlagtól. A rendszerváltást követően több nagy múltú vállalkozás zárt be, vagy drasztikus mértékben csökkentette a foglalkoztatottak számát. Ebből is adódott az a tény, hogy nagy számban jöttek létre kényszervállalkozások, amelyek közül csak néhány erősödött meg, többségük vegetál. A helyi közösség területe meghatározóan mezőgazdasági jellegű, kevés az ipari tevékenység. Kettő meghatározó ipari vállalat működik – foglalkoztatottsági szempontból – Tapsonyban (Hans Pausch Hungária Kft.), és Csurgón (Csurgói Faipari Gyár) akik egyenként több mint 200 főt foglalkoztatnak. Az erdőgazdálkodás volumenéből következően nagy múltja van a fáfeldolgozásnak (Csurgó, Szentá, Gyékényes, Nikla, Somogyzsitfa). A kedvező klimatikus adottságok miatt sokan foglalkoznak gyümölcstermesztéssel. (Nemesdéd, Nemeskisfalud, Porrog). A munkanélküliség növekedésével a helyben foglalkoztatottak száma is arányosan

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

csökkent. A munkahelyek hiánya miatt többen kényszerülnek ingázni a környező nagyobb városokba (Nagykanizsa, Kaposvár, Nagyatád, Marcali), ennek ellenére térségen kívül foglalkoztatottak száma a térségben foglalkoztatottak számához viszonyítva elenyésző, még a 4%-ot sem éri el. A térség mezőgazdasági termelőinek legnagyobb problémája a feldolgozottsági fok alacsony szintje. A gazdálkodóknak az elavult géppark és a nem megfelelő szárító, tároló kapacitás jelent gondot. Hűtőház kapacitás található a térségben több településen, de nagy részük felújításra, fejlesztésre szorul. Az új típusú szövetkezeti formák alakítása pl. szociális termeltetői csoportok stb. területén fejleszthetők lennének. Az intenzívebb növénytermesztés még a meglévő viszonylag nagy, családi házakhoz tartozó, jelenleg többségében üres területeken is foglalkoztatást és kiegészítő jövedelemszerzési lehetőséget hozhatna. Az elmúlt évtizedben a legnagyobb fejlődés a kereskedelemben és a vendéglátásban történt, a horvát határ és a Balaton közelsége miatt. A Balaton adta lehetőségeket leginkább a nyári időszakban lehet kiaknázni, amely az erős szezonálisból adódóan csak 1,5 havi bevételi forrást jelent a vállalkozások számára. A horvát bevásárló turizmus kínálta lehetőséget leginkább Berzence tudta kamatoztatni, azonban ez a lehetőség a piaci árak kiegyenlítődése következtében mára szinte teljesen megszűnt. A vállalkozói bevételek alacsonyak, ennek oka lehet, hogy a legtöbb gazdasági szereplő önfoglalkoztató magánvállalkozó.

A térségben romlik a foglalkoztatási helyzet (amennyiben a közfoglalkoztatási adatokat nem számítjuk bele a statisztikába), ezt mutatják az álláskeresői adatok, melyekből azt is megállapíthatjuk, hogy a térségre kedvezőtlen munkaerő piaci pozíció a jellemző. A közösség munkanélküliségi rátája 14,1%. Az elmúlt 3-4 évben stagnált a regisztrált álláskeresői száma, ami a közfoglalkoztatás és a külföldi munkavállalás erősödésével magyarázható.

A települések közül jó néhányról a foglalkoztatók megközelítése körülményes. A MÁV és a Volán járatai több kisebb zsáktelepülés esetében számszerűleg nem kielégítők.

A térség foglalkoztatottsági helyzetének szempontjából is fontos kiemelni, hogy a helyi közösség területén két, megyei szempontból is jelentős szakképző intézmény működik (Csurgó, Somogyzsitfa-Szőcsénypuszta), amelyek alkalmasak lennének arra, hogy a munkaerőpiac keresletéhez alkalmazkodó képzést nyújtsanak, így a térségbe szándékozó potenciális befektetők elvárásainak megfelelő humán erőforrás-igény biztosított lehet.

A térség kiaknázható erőforrásai területenként eltérőek, ezt tükrözi a mikrotérségek aktív keresőinek ágazatonkénti megoszlása is. A térségben a megyei átlagot meghaladó arányban

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

foglalkoztatja a mező- és erdőgazdálkodás az aktív keresőket. A helyi közösség területén régen számos termelőszövetkezet működött, az innen kiszoruló dolgozók egy része magángazdálkodásba kezdett, másrészt a munkát keresők táborát gyarapítják. Az álláskereső aránya a nyári időszakban komoly mértékű csökkenést produkál, ami a szomszédos balatoni térség időszaki jellegű munkaerő-felszívó képességével magyarázható, bár ez is csak tünetileg kezeli a munkaerő-piaci problémákat.

Fokozza a társadalmi problémákat, hogy a képzetlen munkakeresők aránya legmagasabb a roma népesség körében, nem ritka a második generációs munkanélküliség jelensége. A tartós munkanélküliség kiváltotta mentális problémák kezelése túlmutat a munkaerő-piaci eszközök hatókörén, csak a szociális szféra bevonásával kezelhető.

A pályakezdők között a fiatal diplomások aránya rendkívül alacsony, ez indirekt módon azt is bizonyítja, hogy a térségnek még nem számottevő a vonzása a fiatal diplomásokra.

A térséget érinti az E601-es Európa-út is (Bécs–Sopron–Sárvár–Sümeg–Keszthely–Marcali–Nagyatád–Barcs–Okučani irányban), amely Ausztrián keresztül Nyugat-Európa és a délszláv térség összekapcsolását biztosítja, és tranzit forgalma igen jelentős mind a kamionforgalom, mind pedig a turisták tekintetében. A közúthálózat várható fejlesztésével nem csak a térség közlekedési helyzete, hanem tökevonzó képessége, és gazdasági fejlettsége is javulhat. A térség közúthálózata folyamatosan romlik, a külterületek, zártkertek megközelítése néhány esettől eltekintve szilárdútburkolat nélkül közelíthetőek meg csupán. Nagyon fontos kiemelni, hogy a térségen két fontos vasútvonal halad át, az egyik a Budapest-Gyékényes-Rijeka közötti nemzetközi vasútvonal, amely előnyös gazdasági és turisztikai szempontból egyaránt, és jó alapot adhat egy logisztikai központ telepítéséhez, a másik a déli határ mentén halad Pécs és Barcs felől a Zala megyei Murakeresztúr, majd Nagykanizsa irányába.

A térség közművesítettsége jónak mondható az elektromos hálózat, ivóvízhálózat mindenhol kiépített, azonban több helyen rövid időn belül felújításra, modernizációra van szükség.

Társadalmi környezet

A térségben közel 170 non-profit szervezet működik, ebből közel 50 Csurgon. Vannak olyan települések, mint Nagyszakácsi, ahol a lakosságszámhoz képest magas a civil szervezetek száma (5 db), míg a másik végletet azok a települések alkotják, ahol semmilyen civil élet nincsen (pl.: Csákány). A civil szervezetek egyre hatékonyabb működéssel végzik tevékenységüket, évről évre több pályázatot adnak be. Nagyon sok területre terjed ki a

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

szervezetek működése, de legjelentősebbek az oktatással, kultúrával, szabadidővel, sporttal és a településfejlesztéssel foglalkozó szervezetek. Az aktív munka ellenére a civil szervezetek nagyon alacsony infrastrukturális háttérrel rendelkeznek. Legtöbb esetben (pl.: helyhiány miatt) gondot okoz a rendezvények megtartása, összejövetelek szervezése. A térségben hiány mutatkozik a civil szervezetek részére nyújtott szolgáltatásokból.

A térség településeit vizsgálva megállapítható, hogy a 43 településből mindössze 2 településen van a tartós munkanélküliek aránya 10 % alatt, 19 településen az 50 %-ot is meghaladja.

A nyilvántartott álláskereső több mint fele, 58,98 % legfeljebb nyolc általánost végzett. A 25 év alatti regisztrált munkanélküliek aránya 14,79 %-ot tesz ki, míg a 45 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya 38,88 %.

4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

Összességében elmondható, hogy a 122/2009. (IX. 17.) FVM rendelet alapján meghirdetett LEADER célterületek alapján megvalósított támogatott projektek jórészt a köz és a civil szférában hasznosultak. Az új rendszert, annak üzemeltetését a HACS-nak és a pályázóknak is tanulniuk kellett. Az első LEADER körben megfogalmazott, közösségi célú fejlesztéseket indukáló célterületek kisebb módosításokkal tovább lehetett vinni a következő körben is, viszont a vállalkozási alapú fejlesztésekhez kapcsolódó elemeket teljesen szükséges volt átdolgozni.

A 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet alapján benyújtott pályázati kör legnagyobb eredménye, hogy sikerült a pangó vállalkozásfejlesztési célterületeket aktivizálni, majd az utolsó pályázati kört a biztos forrásfelhasználás tudatában indítani.

A 35/2013. (V. 22.) VM rendelet alapján a HVS Helyi terméket előállítók támogatása című intézkedése elősegíteni hivatott a magas hozzáadott értéket előállító gazdálkodást, a mezőgazdasági ágazat tőkehiányának mérséklését, a gazdálkodás stabilitását és kiszámíthatóságát, valamint elősegíti a helyi piacra jutást, a közösségi önellátást, támogatja a helyi élelmiszer-termelést és forgalmazást. A HVS Vállalkozás fejlesztés című intézkedés célja volt elősegíteni a helyben foglalkoztatást, a helyi kisvállalkozások fejlődését, a családi, kisközösségi gazdálkodási formák elterjesztését, a hagyományokon alapuló megélhetési formák térnyerését. Az innováció, az innovatív gazdálkodási technikák elterjesztése fontos eleme kellett legyen a Vállalkozásfejlesztés című intézkedésben résztvevő projekteknek. A

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

kötelező partnerség révén, amely a Vállalkozás fejlesztés című intézkedés kritériuma volt a HACs egyrészt erősíteni kívánta a térségen, településen belüli termék feldolgozási láncolatok kialakítását, a termelők, gyártók, szolgáltatók egymásközi kereskedelmi kapcsolatainak javítását.

A HVS Rendezvények támogatása, Civil szervezetek támogatása című intézkedések célja volt elősegíteni a helyben élők identitástudatának erősítését. A helyi rendezvények alkalmával a közösségek megismerhetik egymást, és széles társadalmi kohézió jön létre. A civil szféra erősítésével a társadalom szélesebb rétegeit lehet - akár közvetlenül, akár közvetve - érdekeltté tenni, a vidékfejlesztési politika alakításában, így erősödik az alulról jövő szerveződés is.

A LEADER 2007-2013 ciklus utolsó pályázati körében támogatott 14 db projekt mindegyike megvalósult.

A LEADER újító jellege a helyi erőforrásokra támaszkodó, új ötleteken alapuló, változatosabb kereskedelem, ipar és szolgáltatások támogatását jelenti. A helyi szereplők kezdeményezése, mely segítségével a terület által kínált sajátos kihívásokra találnak új, életképes megoldást. A különböző ágazatok összekapcsolásának sikeréhez a LEADER-ben több feltételnek kell teljesülnie. Fontos, hogy helyi szinten az integrált megközelítést értő irányítás jöjjön létre. A helyi szervezet mellett a szakpolitikának nemzeti szinten össze kell hangolni a különböző ágazatok közötti horizontális szakmapolitikai irányokat. A LEADER csoportok közötti hálózatépítés a feltétele annak, hogy a helyben szerzett tapasztalatok és átadható eredmények terjesztése, cseréje, a munkamódszerek és tudás továbbadása megtörténhessen. A helyi akciócsoportok térségek közötti és a nemzetek közötti együttműködése, továbbá a nemzetközi hálózatokkal, egyetemekkel, kutatással és fejlesztéssel stb. kiépített kapcsolatai sikertörténetként épülnek be az EU regionális politikájába.

A LEADER kezdeményezés integráltan kezeli a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés problémáit. A programdöntési jogköröket delegál a helyi szereplőknek, így a helyiek saját maguk dönthetnek a helyi fejlesztésekről, melyek a helyi igényekhez igazodnak, és helyi erőforrásokon alapulnak. A KET alapú pályázati rendszer a fentiekben részletezett elvárásokat abszolút megghiúsította, nem lehetett összeegyeztetni a LEADER alapelvekkel. A pályázatok benyújtását megelőzően, ami persze szigorú jogszabályok mentén történhetett, sok esetben nem volt meg az elegendő idő a felkészülésre az ügyfelek részéről, ezért rossz minőségű pályázati dokumentációk érkeztek be. Több ízben fordult elő, hogy a pályázati benyújtást

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

megelőzően jogszabályváltozás történt, ami befolyásolta a pályázatokat. Nem segítette sem a pályázókat sem az ügyfeleket, hogy minden egyes körben változtak a jogszabályok, mindig újra kellett „tanulni” mindent.

A HVS megvalósítása érdekében az elnökség alapvető koncepciója az volt, hogy olyan ponthatárt állapítson meg, amellyel a rendelkezésre álló keretösszeg a térség méreteihez képest a leghatékonyabban kerüljön lekötésre. A 2011-től az elnökség maximalizálta a különböző jogcímek esetében elérhető támogatási összeget, kihasználta a pontozási jegyzőkönyv adta mozgásteret.

Általános célterületek határoztunk meg, mivel mikor egyedieket szerettünk volna, az IH egyeztetések alkalmával nem engedélyezték.

A HVS forrásallokáció elkészítésének alapja az előkészítés során beérkezett projektötlet adatlapok voltak, valamint a tervezői csoport által megfogalmazott igények. Mivel ezek időpontjában sem a HACS sem a projektgazdák nem voltak tisztában a pályázatok benyújtási és a projektek megvalósítási feltételeivel, ezért az eredeti forrásallokáció nem volt összeegyeztethető a beérkezett dokumentumokkal.

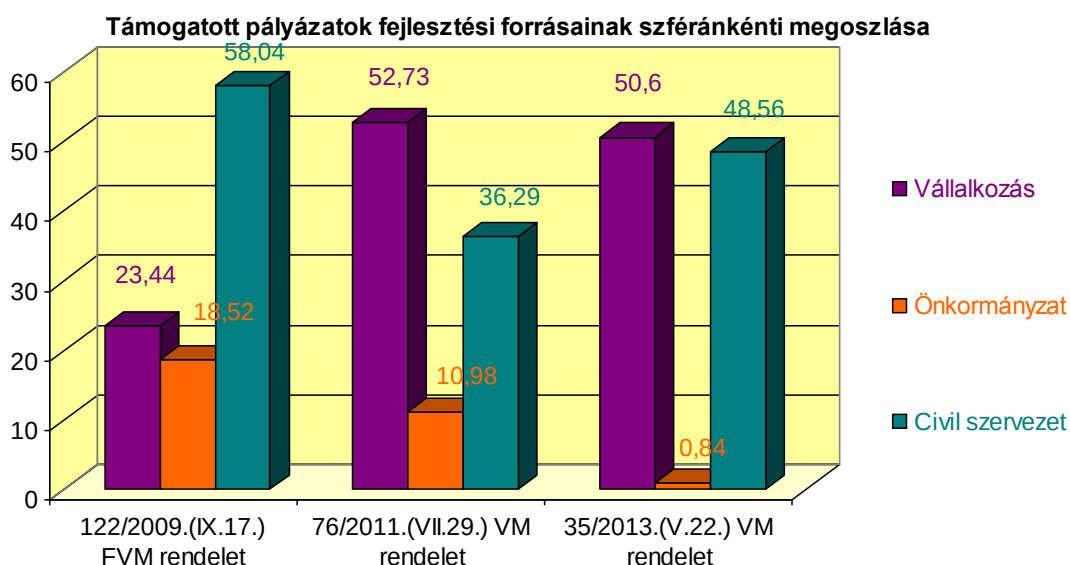
A térség legnagyobb problémáját, a munkanélküliséget, gazdasági potenciál alacsony voltát az első pályázati kör képtelen volt kezelni. Természetesen az egész program volumene nem arra hivatott, hogy térségi szinten megoldjon évtizedes gondokat, de arányaiban sem volt képes teljesíteni az elvárt mutatókat. Ennek egyik oka, hogy a területen működő vállalkozások a tőkehiányuk miatt még a 35%-os saját erőt is képtelenek előteremteni. A pályázatok utófinanszírozása is komoly problémát jelentett, hisz projekt előfinanszírozási hitelhez kellett volna jutnia olyan vállalkozásoknak, amelyek nem tartoznak a hitelbírálat szempontjából kedvezményezett ügyfelek közé. A HACS felmérve e problémákat, több javaslatot fogalmazott meg a célterületek átdolgozására vonatkozóan, illetve a működési területen szolgáltató pénzügyi intézetekkel bonyolított le tárgyalásokat. A tárgyalások eredményeképp a takarékszövetkezetek kidolgoztak ajánlatokat az előfinanszírozásra vonatkozóan, de mindegyik hitel mögé ingatlanfedezetet kértek felajánlani. A térségi vállalkozások nagyobb része rendelkezik ingatlan tulajdonjoggal, de ezen ingatlanok többsége már jelzáloggal terhelt volt.

A HVS megvalósítása során 2 alkalommal éltünk az átcsoportosítás lehetőségével, minden esetben a kérelmek feldolgozását követően, a minél eredményesebb forrás kihasználás érdekében. A LEADER TK1 körben 14.272.062.- Ft-ot csoportosítottunk át, míg a TK2.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

körben 38.015.861.- FT-ot. Az utolsó körben szolgáltatásfejlesztésre és gazdaságfejlesztésre egyaránt forrás kiegészítést kaptunk, így nem volt átcsoportosítás.

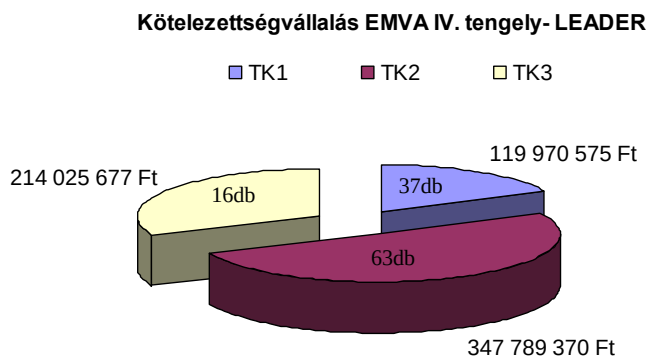
Összességében elmondható, hogy a 2007-2013-as programozási időszakban sikerült a Vidékünk a Jövőnk Szövetség területén erősíteni a civil szférát, elindult valamiféle szemléletváltás a térségben, hiszen a pályázati források többségét, 46%-át ők hívhatták le. 45%-át kaphatták a vállalkozások, míg az önkormányzatok egyre kevesebbet és kevesebbet, ami részben az eladósodásuknak is köszönhető volt.

5. ábra: Koczor-Meló Edina (2015.)

A támogatási döntéssel lekötött kötelezettségvállalás teljes összege 670.090.609.- Ft volt melyből a kifizetési kérelmekben jóváhagyott támogatási összege 643.286.985.- Ft, mely 96%-os teljesítést jelent. Ez a szám véleményünk szerint kiváló, főleg ha azt a követelményrendszert megvizsgáljuk, amit az MVH állított a végső kedvezményezettek elé. A rendszer nem volt sem rugalmas, sem ügyfélbarát, így sok esetben kellett a kedvezményezetteknek nem csak szakmai, hanem lelki támaszt nyújtani a megvalósítás során. Az EMVA IV. tengelyes LEADER (411) jogcímei esetében a kötelezettségvállalás összege 670.090.609.- Ft. A fenti ábrán jól látható, hogy az első körben még a bizonytalanságból adódóan kevesebb forrás került kiosztásra a kevesebb számú pályázók között. A második kör a dömping köre volt, míg a harmadikban már csak a maradék forrás kerülhetett kiosztásra, némi IH kiegészítő forrással.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

5. ábra: Koczor-Meló E. (2015.)

A 2007-2013-as időszak hosszúra nyúló HVS tervezési időszaka ellenére, az erősen központosított irányítás miatt nem sikerült az Európai Unió elvárásainak megfelelő olyan komplex és főként innovatív vidékfejlesztési tervet készíteni, mint amilyenre a vidéknek szüksége lett volna. A rövid idő alatt összegyűjtött fejlesztési elképzelések, projektötletek listái szervesen egymáshoz nem kapcsolódtak, nem integrált módon közelítették meg a térség problémáit. Ennek ellenére a 2007-2013 között megvalósuló LEADER program rendkívül sikeresen teljesítette azon szándékot, hogy térség lehető legnagyobb területét fedjék le fenntarthatóan működő projektek. A térség egyre nagyobb részén ismerkedhettek meg a helyi szereplők a LEADER alapelvekkel és az alulról építkező tervezés módszerével.

Az EMVA IV. tengely esetében körönként változó, de azonos tendenciát mutatott a fejlesztési források megoszlása. Az első körben a civil szféra tudta a források 58,04 %-át lehívni, a másodikban 36,29%-ot, míg az utolsó körben 48,56%-ot. A vállalkozói aktivitás az első körben még alacsonynak mondható, 23,44 %, de ez a második körre több mint a duplájára nőtt, 52,73%-ra, és az utolsó körben is 50% feletti volt a forrás felhasználás. A közszféra az eladósodottsága miatt egyre kevesebb fejlesztési forrást tudott lehívni, az első körben 18,52%-ot, a másodikban 10,98%-ot, míg a harmadik utolsó körben már csak elenyészően részesült, 0,84%-ban.

15 település nem részesült LEADER támogatásban, és egy település Csurgó város pedig a források majdnem 50%-át hívhatta le, melynek oka a gazdaságfejlesztésre szánt 45%-os forrásallokáció volt.

A HACS területén figyelembe véve az egyesi sajátosságokat igyekeztünk megfelelően elosztani a fejlesztési forrásokat, ami arányaiban sikeresnek mondható.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások

Külső koherencia, kiegészítő jelleg:

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség a HFS készítése során vizsgálta a 2014-2020-as Operatív Programok (OP) beavatkozási területeit a helyi szereplők bevonásával. A HFS tervezett intézkedései több területen is hozzájárulnak más OP-k céljainak megvalósításához, segítve a helyi szereplők forráshoz jutását a LEADER forrás intézkedései által.

A HFS kapcsolódik a Vidékfejlesztési Program (VP), a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), a terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP), az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP), és a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) célkitűzéseire.

Vidékfejlesztési Programhoz (VP) a Mezőgazdasági termelés és élelmiszer feldolgozás fejlesztési céljai közül a HFS szempontjából a "Mezőgazdasági termékek feldolgozásának fejlesztése" (4.2.1.), a "Minőségrendszerhez történő csatlakozás" (3.1.1.), valamint a "Termelői csoportok létrehozása" (9.1.1.) intézkedések jelentenek releváns kapcsolódási pontokat. A Vidéki térségek fejlesztése cél a helyi gazdaságfejlesztés és a helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés tekintetében a következő intézkedések keretében fontos a projektek generálása és megvalósításuk ösztönzése, amelyek fő pillérek lehetnek a HFS LEADER intézkedéseire: „Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése (6.3.1.)”, a „Nem mezőgazdasági tevékenységek elindítása (6.2.1.)”, a „Nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztése (6.4.1.)”, a „Kis gazdasági szereplők együttműködései (16.3.1.)”, a „Kisméretű infrastruktúrák fejlesztése a vidéki térségekben (7.2.1.)”, valamint az „Alapvető szolgáltatások fejlesztése a vidéki térségeken (7.4.1.)”. A Fiatal Gazda intézkedés kiemelt célként szerepel a HFS-ben a fiatalok megtartása, letelepedésük segítése, a „Fiatal gazdák induló támogatása (6.1.1)” intézkedéshez több specifikus célunk is szorosan kapcsolódik. A Rövid ellátási lánc (REL) a „Helyi terméket előállító bemutató üzemek támogatása” specifikus célunk hozzájárul a helyi termelők tevékenységének fejlesztéséhez, mellyel a későbbiek során lehetőségük nyílik a REL alprogramba történő csatlakozáshoz.

A HFS több ponton kapcsolódik a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) célkitűzéseire. A GINOP kiemelten kezeli a feldolgozóipart, exportképes ipari termelést, a turisztikai fejlesztések területén pedig a nagyobb országos jelentőségű turisztikai attrakciók létrehozását. A Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése (1.2.1.), a Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

támogatása (1.2.2.), a Mikro-, kis- és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása (1.3.1.), a Nemzeti Kastély- és Várprogram turisztikai célú fejlesztéseinek támogatása (7.1.1) intézkedések mind kapcsolódási pontok a HFS-sel.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) kapcsolódási pontjai (5.1.1. és 5.1.2) a térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére, a vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés.

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) Ifjúsági Programok Támogatása (1.2.2), a Tartós szegénységben élők, romák felzárkózásának, periférikus élethelyzetek felszámolásának segítése (1.6), az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése (1.7), a tanoda programok támogatása (3.3.1) intézkedéseket kívánja kiegészíteni a HFS.

A HFS tartalmát befolyásoló fejlesztési prioritások, beavatkozási területek:

A Helyi Fejlesztési Stratégiánk kiegészíti, illetve illeszkedik a Somogy megyei területfejlesztési koncepcióban, valamint a Somogy megye integrált területi programban megfogalmazott prioritásokhoz. Térségi szereplőink számára biztosítja a belépési küszöb eléréséhez szükséges feltételeket. A HFS elkészítése során a Somogy megyei területfejlesztési koncepció alábbi prioritásait vettük figyelembe:

- Az agrár- és erdészeti termelési láncok szereplőinek megerősítése és a helyi termelésen alapuló önfenntartó szociális gazdaság feltételeinek megteremtése
- Somogyi vállalkozások versenyképességének növelése az ipari- és szolgáltató szektorban
- Somogy megye turisztikai potenciáljának erősítése
- A helyi közösségek megerősödését és a helyi értékek megőrzését szolgáló fejlesztések támogatása
- Térségi jelentőségű szolgáltatások és infrastrukturális rendszerek fejlesztése, valamint településfejlesztés

A HFS tartalmát befolyásoló, a térség gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások:

Helyi Fejlesztési Stratégiánk elkészítése során, a Magyar Turisztikai Desztináció Menedzsment Szövetség által folytatott program, a Nemzeti kastély és várprogram, valamint a Bejárható Magyarország programja került figyelembevételre. Néhány intézkedésünkkel a

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

helyi értékek mentén erősítjük a turisztikai kínálat fejlődését és segítjük a rácsatlakozást a régiós és országos lehetőségekre. Fontosnak tartjuk a megyei turisztikai újrapozicionálásához való hozzájárulást és a turisztikai szervezetek, szolgáltatók közötti partnerségi háló kialakításához történő hozzájárulást. A cselevési tervben megfogalmazott célok elősegítik a szolgáltatói környezet fejlesztését, új termékek megvalósításával, hagyományokra épülő programokkal, melyek hozzájárulnak a vendégéjszakák számának növeléséhez, ezáltal a foglalkoztatáshoz is.

4.4 SWOT

A HFS tervezése során a tematikus csoportüléseken készültek SWOT analízisek, melynek célja az volt, hogy a HACS képet kapjon arról, hogy a különböző szektorok hogyan látják jelenlegi és jövőbeni helyzetüket a térségben. Az egyik tematikus csoport az elnökség maga volt, ahol egyik szféra képviselői sem haladták meg a 40%-os arányt.

Az elnökség a SWOT analízis (11. sz. melléklet) elkészítése során fontos és kiemelkedő erősségként emelte ki a természeti környezetet, a határ közelségét, a turizmust, a vadászatot, valamint a kertészet hagyományát a térségben. Ezek az elnökségi tagok szerint a térség fő vonzerejét adják. Gyengeségnek az infrastruktúra és a szakképzett munkaerő hiányát (szellemi tőke hiánya) tartják, de a piac és a tőke hiánya is számottevő, csakúgy, mint a hiányzó fizetőképes kereslet, illetve a háztáji területek parlagon hagyása (üres ingatlanok nagy száma). Ezek fejlődése, valamint megléte tovább növelné a térség vonzerejét mind turisztikai, mind gazdaságfejlesztési szempontból. A gyengeségeket fennálló veszélyként tovább nehezíti a bürokrácia, az elnéptelenedés, a társadalmi összetétel változása, az oktatás helyi hiánya, az önkormányzati hivatalok gyengítése, a centralizáció, valamint a szociális háló szélessége. A következő lehetőségek azonban az említett gyengeségeket ellensúlyozhatják: az új együttműködések létrejötte, célzott marketing-használat, a helyi feldolgozás és a helyi termelés kapacitásnövekedése, a turisztikai szolgáltatások kapcsolata (ökoturizmus), helyi értéktár összeállítása, a civilek aktivizálása, a megújuló energia lehetőségeinek kiaknázása, illetve az élömunka visszaállítása mind hozzájárulna a térség gazdasági- és vidékfejlesztéséhez.

A civil tematikus csoport tagjai fő erősségként a civil szervezetek nagy számát, a térség turisztikai potenciálját, az önkéntességet, a helyi identitástudatot, valamint a Balaton közelségét jelölték meg. Szerintük mindezt negatívan befolyásolja a motiválatlan társadalom,

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

az érdektelenség és a közömbösség, a befelé forduló emberek, a passzív civilek, az infrastruktúra hiánya, a szaktudás hiánya, a tőkehiány, valamint a rossz turisztikai sajtó, mint gyengeségek. A civil szféra alapeleme az civil élet számos területén tapasztalható aktivitás, így ezek a gyengeségek folyamatos fejlesztésekkel mérsékelhetőek lennének. Lehetőségként a rendezvényeket, illetve a közösségi épületekkel és a turizmussal kapcsolatos szolgáltatások fejlesztését hozták fel: programok kialakítása, szálláshelyek fejlesztése, hagyományőrzés, turista utak és tanösvények létrehozása, civilek együttműködésének megerősítése, civil információs portál(ok) létrehozását vázolták fel. Veszélyként a civil tagság elöregedését, a fiatalok elvándorlását, a különféle programok utógondozásának hiányát, a pályázati utófinanszírozást, a „kényszerpályázatokat”, valamint a politikai változásokat tekintik. (11. sz. melléklet)

A vállalkozói tematikus csoport gazdasági szempontból megközelítve az innovációra való hajlandóságot, az élénk piaci versenyt, a helyi sajátosságokat és specialitásokat, a helyi termékek kultuszát, Csurgó város térségen belüli erősödését (mint térségközpont), és a turisztikai potenciál további erősödését hozta fel erősségként. Gyengeségekként a szakképzett munkavállalók alacsony létszámát, a tőkehiányt, a kicsi, esetlegesen még ismeretlen piacokat és a tapasztalathiányt jelölték meg. Ezek hosszú távú mérséklése kulcsfontosságú a fejlesztések tekintetében. A csoport tagjai egyöntetű véleményként hozták fel az állami földek használatát (hasznosítását), a helyi vállalatok jobb kihasználtságát és funkcióváltását, a megújuló energiát, a turizmus és a szálláshelyek további fejlesztését, mint lehetőségeket, melyek jelentős gazdasági potenciált rejtenek magukban. Szintén egybehangzó véleményként említették a munkahelyteremtést és annak hosszú távú fenntarthatóságát, az idegen pályázatírók megjelenését és azok felelősségét, az önrészt, és a garanciát, mint veszélyeket. (11. sz. melléklet)

A közszféra tematikus csoport tagjai erősségnek az államhatár és a Balaton közelségét, a térségi turizmust, az erdészeti és vadászati tevékenységet, a természeti értékeket, valamint a helyi termékek erősödését tartják. A háztáji területek parlagon hagyása, az ingatlanok üres állapota, a motiválatlan társadalom, a szakképzett munkavállalók hiánya, a tőke hiánya, a munkahelyek és az infrastruktúra hiánya, továbbá fizetőképes kereslet hiánya szerintük mind kiemelendő gyengeségek, mely problémáját kezelni kell. Lehetőségekként említették a célzott marketinget, a helyi feldolgozás erősítését, a helyi termelést, a megújuló energia lehetőségeinek kiaknázását, a turisztikai szolgáltatások fejlesztését, valamint az helyi

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

együttműködések erősítését. A csoport tagjai veszélyként tartják számon a bürokráciát, az elöregedést és az elnéptelenedést, a társadalmi összetétel változásának, a centralizációnak, az önkormányzati hivatalok gyengítésének, továbbá a nem helyi szolgáltatók tevékenységeinek (leginkább a kivitelezés terén értendő) negatív folyamatait. (11. sz. melléklet)

Összesített SWOT analízis

Erősségek	Gyengeségek
1. turisztika 2. kertészet hagyománya- helyi termékek 3. Határ és a Balaton közelsége 4. Természeti értékek	1. infrastruktúra hiánya 2. szakképzett munkaerő hiánya (szellemi tőke hiánya) 3. tőkehiány 4. háztáji területek parlagon-állattartás 5. ingatlanok állapota /üresek/ 6. motiválatlan társadalom
Lehetőségek	Veszélyek
1. turisztikai szolgáltatás kapcsolata (öko) 2. helyi értéktár összeállítása 3. civilek aktivizálása 4. megújuló energia lehetőségek kiaknázása 5. civilek együttműködésének erősítése 6. értéktár- Marketing 7. helyi feldolgozás-helyitermelés	1. bürokrácia 2. elöregedés, elnéptelenedés 3. centralizáció 4. nem helyi szolgáltatók (kivitelezés) 5. társadalmi összetétel változása

SWOT- mátrix

		Erősségek (strengths)				Gyengeségek (Weaknesses)					
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
(Opportunities)	1.	X	X	X	X	X		X		X	
	2.	X		X	X					X	

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

	3.					X	GY-L			X
	4.		E-L		X	X		X	X	
	5.		Kitörési pont							X
	6.	X		X						
	7.		X			X	X	X	X	
Veszélyek (Threats)	1.	X	X	X	X	X			X	X
	2.		X				X	X		X
	3.		E-V		X	X			X	X
	4.	X	X	X			X	X		X
	5.		X		X		X		X	X

Összességében megállapítható, hogy a HACS területi adottságai, természeti és helyi értékei, turisztikai potenciálja adja a térség kitörési pontjait. A HFS megvalósításának leginkább a bürokrácia, a centralizáció és a társadalmi összetétel lehet gátja.

4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása

5. Horizontális célok

5.1 Esélyegyenlőség

A Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése során igyekszünk egyenlő hozzáférést biztosítani az ismeretek, tudás és készségek megszerzéséhez a helyi szereplők számára, ezért is kezdtük a felkészülést a LEADER- módszer ismertetésével, amit folyamatosan ismételünk az érintettek körében, fórumokon, rendezvényeinken. Cél volt a szükségletek felismerése a különböző társadalmi csoportok igényeinek felméréseivel, kapcsolódási pontok kialakítása és a potenciális partnerek megtalálása. Az Egyesület kölcsönös együttműködésen alapuló helyi partnerség kialakításával segíti a szervezet működését. Olyan intézkedések kialakítása a cél, amelyek hozzájárul minden egyes célcsoport társadalmi és/vagy gazdasági potenciáljának növekedéséhez. A pályázatok kiválasztása és értékelése során előnyben részesíti a hátrányos helyzetű célcsoportok projektjeit. Az Egyesület, mint előzetesen elismert LEADER Helyi

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Akciócsoport érintett mélyszegénységgel, a 290/2014. (XI.26.) és a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján kedvezményezett járás és településsel érintett, így a HFS megvalósításával kapcsolatos helyi partnerség felkészítésére/képzésére/tájékoztatására irányuló tevékenység ellátását ezen településeken személyre szabottan látja el, amely eszköze többek között a nyilvános fórumok. Az Egyesület ezen fórumok során a tevékenysége ellátásával kapcsolatban visszajelzési lehetőséget biztosít, illetve ő maga is tájékoztat, visszacsatolást ad arról, hogy, adott ötlet, javaslat, beazonosított szükséglet hogyan kerül/-t beépítésre a Stratégiába. A kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében a felzárkózást és befogadást segítő programok megvalósítása szükséges. A társadalmi felzárkózást és befogadást szolgáló közösségi programok létrehozását célként tűzte ki a HFS végrehajtása, amely az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) 1.7 „az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése” intézkedésének helyi szintű megvalósítására is épül. Az intézkedés megvalósítása kötelező együttműködésre épül.

A támogatások felhasználása során cél a helyi partnerek ösztönzése, a vállalkozások társadalmi felelősségvállalásának erősítésére, a magán és közszféra együttműködéseinek támogatására.

5.2 Környezeti fenntarthatóság

A Helyi Fejlesztési Stratégia korábbi fejezeteiben bemutatásra, értékelésre került a térség környezeti adottságai, kulturális erőforrásai, társadalmi állapota, és gazdasági helyzete. A Vidékünk a Jövőnk Szövetség területén kedvezőtlen demográfiai, társadalmi folyamatok zajlanak, amelyek enyhítésére a HFS elkészítése, majd végrehajtása során nagyobb hangsúlyt szükséges helyezni. A HFS intézkedései lehetőséget nyújtanak a természeti-, kulturális- és épített értékek, hagyományok megőrzéséhez, ezzel hozzájárulva a térség vonzóképességének erősítéséhez, a fiatalok helyben tartásához, hagyományok ápolásához, felelevenítéséhez, továbbá hozzájárul a települések népességmegtartó erejének növekedéséhez. A tevékenység végrehajtása során a pályázók kötelesek együttműködni a térségben működő helyi szervezettel, vállalkozással, önkormányzattal.

A HFS tervezése során a résztvevőkkel közösen kialakított álláspontunk szerint a térség természeti erőforrásainak felhasználása nem vezethet a környezetminőség romlásához, a

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

jövőbeni fejlesztések megvalósítása során csakis a környezet-tudatos és környezet-etikus projektek juthatnak támogatáshoz.

Célunk, hogy nagy természeti beavatkozásoktól mentes, az erdőgazdálkodás és a mezőgazdasági termelés kiegyensúlyozottságán alapuló összehangolt gazdálkodás kapjon szerepet a térségben, biztosítva ezzel a helyiek megélhetését, és hosszú távú gyarapodását, mely egyesületünk mottója is jól tükröz:

„Vidékünk nem csak Őseink öröksége, hanem kölcsön Unokáinktól”

6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása

7. A stratégia beavatkozási logikája

7.1 A stratégia jövőképe

„Vidékünk nem csak Őseink öröksége, hanem kölcsön Unokáinktól”

2020-ra a térség helyi termék előállításának és piacra jutásának támogatásával elindul a gazdaságfejlesztés, munkahelyek jönnek létre és a meglévők megtartásra kerülnek, ezzel a térség belső gazdasági integrációs szintje és függetlensége erősödik. Vidékünkön a gazdálkodók helyben maradnak és a vidék kultúrállapotát megőrzik. A projekteken keresztül a gazdálkodás ésszerűbbé válik, a hatékonyabb termelés és a koncentráció erősödik. A térségi vállalkozásoknak az országos átlaghoz képest való elmaradása csökken. Nő az önszerveződésen alapuló szervezetek száma a termelés, a beszerzés és az értékesítés területén. A gazdaságfejlesztési intézkedések elősegítik a környezeti tudatformálást az agrárgazdálkodásban, valamint környezetkímélő, korszerű területhasználat és technológiák is elterjednek, kiemelten a természetvédelmi területek környezetében. A turizmus az egyik legdinamikusabb gazdasági ág, amely egyben az értékek, az ismeretek és a kapcsolatok közvetítésével más gazdasági ágakra is pozitívan hat. Gazdaságélénkítő hatást a tájba illő hagyományos településképp megőrzésével, a helyi kulturális hagyományok feltárásával, életben tartásával, hagyományteremtéssel, oktatási, kulturális, egészségügyi, szociális intézmények, szabadidős létesítmények korszerűsítésével is elérünk.

7.2 A stratégia célhierarchiája

A stratégiánknak két fő átfogó célja van, ami meghatározza a specifikus céljait és hozzájárul az EU 2020, a Magyarország Partnerségi Megállapodás és a VP céljai megvalósításához.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Térségünkben jelenleg zajló kedvezőtlen gazdasági- és társadalmi folyamatok indokolják, hogy e két átfogó cél elérésével hozzájárulhasson a HFS ezen folyamatok lassításához, enyhítéséhez.

Az 1. átfogó cél, a gazdaságfejlesztése elengedhetetlen és szorosan kapcsolódik a 2. átfogó célunkhoz, az elnéptelenedés megállításához. A két probléma, ami megoldásra vár a térségben kéz- a kézben jár. Magas a tartós munkanélküliek száma, alacsony a nagyvállalatok száma, a vállalkozások nagy része a szolgáltató iparból tevődik össze. Alacsony az iskolázottság aránya, viszonylag magas a roma lakosság száma.

	Átfogó célok			
	1. Gazdaságfejlesztés	2. Elnéptelenedés megállítása	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek
<i>1. specifikus cél</i>	Térségi arculat kialakítása		Egységes térségi arculat	1db
<i>2. specifikus cél</i>		Helyi identitás tudat fejlesztése	A helyi identitástudatában növekedett lakosság és a helyi lakosság aránya	20%
<i>3. specifikus cél</i>		Társadalmi együttműködések fejlesztése	Együttműködések száma	60 db
<i>4. specifikus cél</i>	Vállalkozások fejlődésének elősegítése		- Új szolgáltatást/terméket/te chnológiát bevezető vállalkozások száma - Létrehozott Új munkahelyek száma	- 15 db - 10 db
<i>5. specifikus cél</i>	Helyi termékek piacra jutásának támogatása		- Új szolgáltatást/terméket/te chnológiát bevezető vállalkozások száma - Létrehozott Új munkahelyek száma	- 15 db - 10 db

1. specifikus cél: Térségi arculat kialakítás

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Sem település szinten, sem járási szinten sem pedig térségi szinten nem rendelkezik a HACS átfogó, kialakult, a helyi szereplők által támogatott, írott formában létező arculattal. Ebből kifolyólag a térség nem tud egységesen megjeleníteni semelyik jelentősebb turisztikai oldalon, mint ajánlott turisztikai célpont, illetve rendezvényeken. Természetes az arculat csak akkor válik érdemben sikeressé, ha térségről pozitív, egységes kép alakul ki, amihez nélkülözhetetlen a megfelelő kommunikációs csatornák és annak szakszerű, célravezető használata. A pozitív kép pedig csak akkor alakulhat ki, ha a térség fel tud mutatni olyan elemeket magáról melyek vonzóbbá teszik. Így fontossá válik a hagyományok őrzésének elősegítése, kulturális rendezvények támogatása és a turisztikai attrakciók fejlesztése és létrehozása.

2. specifikus cél: Helyi identitás tudat fejlesztése

A térségben még jelenleg nem létezik erős térségi identitás / identitástudat. A jelentősen cserélődő társadalom miatt folyamatos közösségi integrációt kell folytatni, mely tovább súlyosbítja az identitástudat hiányának kérdéskörét. Ezért a HFS célja, hogy a térségben élők magukénak érezzék lakóhelyüket, felébredjen identitástudatuk. Célunk, hogy a helyi szereplők ráébrednek, hogy a térség sok mindent meg ad számukra a fejlődéshez abból adódóan, hogy a közösség teremti meg ezeket a lehetőségeket és erőforrásokat. Tehát a térségi identitástudat kialakításában látjuk az együttműködés és a sikeres fejlődés kulcsát.

3. specifikus cél: Társadalmi együttműködések fejlesztése

A térségben épp úgy mint egész Magyarországon az együttműködési hajlandóság alacsony színvonala térség fejlődésének jellemző hátráltató tényezője. Az edigi tapasztalatok alapján az együttműködések csak papíron, formálisan jelentek meg, gyakorlati, valós, többlet eredményt jelentő együttműködések nem voltak jellemzőek. A HFS intézkedési azt hivatottak e téren ösztönözni, hogy az együttműködések hosszú távúak legyenek, a különböző szférák szervezeti és egymás közötti együttműködések tényleges tevékenységeket tartalmazzanak (pl. tudásátadás, innováció, stb.)

4. specifikus cél: Vállalkozások fejlődésének elősegítése

A meglévő mikrovállalkozások jelentős számánál fejlődésük akadályozó tényezője az kisléptékű eszközbeszerzés vagy ingatlanfejlesztés. Úgy gondoljuk, hogy a VP és a GINOP

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

forrásai mellett a rendelkezésünkre áll forrásaink függvényében támogatnunk kell a mikrovállalkozásokat, ezzel hozzájárulva a gazdasági potenciáljuk növekedéséhez.

5. specifikus cél: Helyi termékek piacra jutásának támogatása

A helyi termékek egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek hazánkban, az elmúlt években nőtt a tudatos fogyasztók száma. A helyben termelt, hozzáadott értékkel előállított termékek iránt nőtt a kereslet, valamint a kínálati oldal is biztató. Fontos lenne olyan, innovációs folyamatok beindításával, egy együttműködő gazdasági közösséget kialakítani, ami a gazdaságot a rendelkezésre álló források tekintetében támogatja.

Az intézkedések hozzájárulása a specifikus célokhoz

Ssz.	Intézkedés megnevezése	Melyik specifikus célhoz járul hozzá?				
		1.	2.	3.	4.	5.
1.	Mikrovállalkozások fejlesztésének támogatása	X		X	X	
2.	Helyi terméket előállítók támogatása	X	X	X	X	X
3.	Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésének támogatása	X	X	X	X	
4.	Térségi Marketing Centrum cím	X	X	X	X	X
5.	Rendezvények támogatása	X	X	X		
6.	Helyi civil közösségek támogatása	X	X	X		

8. Cselekvési terv

8.1 Az intézkedések leírása

Ez fejezete tartalmazza a Vidékünk a Jövőnk Szövetség által megfogalmazott intézkedéseket, melyekkel a közösség a szükségletekből levezetett 7.2. pontban megfogalmazott általános és specifikus célok megvalósulását kívánja elérni. A következőkben az intézkedések részletes bemutatására kerül sor.

Intézkedés 1.

1. *Intézkedés megnevezése:* Mikrovállalkozások fejlesztésének támogatása

2. *Specifikus cél:*

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

- 1. Térségi arculat kialakítása
- 3. Társadalmi együttműködések fejlesztése
- 4. Vállalkozások fejlődésének elősegítése

3. Indoklás alátámasztás:

Az intézkedés célja olyan, már működő vállalkozások támogatása, amelyek a térségi gazdasági potenciál növekedéséhez járulnak hozzá, új szolgáltatások bevezetésével, vagy a meglévő szolgáltatásaik költséghatékonyra tételével, színvonal emelésével. Az intézkedés hozzájárul új, innovatív technológiák, eljárások bevezetéséhez, költséghatékony vállalkozói tevékenység létrehozásához, valamint a stabil térségi vállalkozói háttér megteremtéséhez. Az intézkedés által erősödik a helyi vállalkozói szféra, ezáltal növelve a térségi gazdasági potenciált.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Meglévő mikrovállalkozások szolgáltatás bővítése, meglévő szolgáltatások színvonalának emelése. Infrastrukturális fejlesztések, eszközbeszerzés, technológiai fejlesztések, innovációs és marketing tevékenységek támogatása.

1. célterület: Beruházás jellegű infrastrukturális fejlesztések
Új telephely kialakítása, meglévő fejlesztése, megújuló energiát hasznosító berendezések beépítése.
2. célterület: Eszközbeszerzés, szolgáltatás vásárlás
3. célterület: Marketing tevékenység támogatása

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A VP-ben megjelenő vállalkozásfejlesztéshez kapcsolódó támogatási formák, vagy mezőgazdasági tevékenységhez köthető, vagy induló vállalkozásokat támogat. Jelen intézkedés nem mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozásokat, illetve már működő vállalkozásokat kíván támogatni.

A GINOP 2. beruházási prioritásában csak feldolgozóipari kkv-k támogathatóak, illetve a szabad vállalkozási zónában működő nem feldolgozóipari kkv-k pénzügyi eszközökkel támogathatóak.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Az indokolja az intézkedés LEADER elven való megvalósítását, hogy kizárólag együttműködésben valósítható meg a fejlesztés, valami újdonságot kell, hogy tartalmazzon a vállalkozás működésének tekintetében. A helyben történő kiválasztás biztosíték arra, hogy a támogatott vállalkozói fejlesztések fenntarthatóak, a vállalkozás működése hozzájárul a térség gazdasági potenciáljának növekedéséhez.

6. *A jogosultak köre:* Mikroállalkozás

7. *A kiválasztási kritériumok, alapelvek:*

A pályázó mikroállalkozás a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén székhellyel, telephellyel rendelkezik a pályázati kiírás megjelenését megelőző 90 nappal, a fejlesztést kizárólag a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén valósíthatja meg.

A pályázó vállalja, hogy a Vidékünk a Jövőnk Szövetség által kinevezett Térségi Marketing Centrum címbirtokossal együttműködik, a címbirtokos szervezet térségi marketing arculati elemeit megjeleníti vállalkozásának arculatában legkésőbb a záró kifizetési kérelem benyújtásának napjától számított egy éven belül, melyről írásban tájékoztatja a Vidékünk a Jövőnk Szövetséget.

8. *Tervezett forrás:*

a. intézkedésre allokált forrás (Ft): 122 380 000 Ft

b. támogatási arány (intenzitás):

Mikroállalkozás: 65-85%

Amennyiben az ügyfél 1 célterületet kíván megvalósítani a támogatási intenzitás 65%. Amennyiben a projekt 2 célterületre irányul 70% a támogatási intenzitás. 80% támogatási intenzitás abban az esetben érhető el, ha legalább két célterületre irányul a projekt és része valamilyen megújuló energiahasznosítás.

Abban az esetben, ha a projekt megvalósítási helye a 105/2015 (IV.23.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete szerint a Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település és jelentős munkanélküliséggel sújtott település, + 5% támogatásra jogosult, amennyiben a pályázó vállalja, hogy a pályázat benyújtását megelőző utolsó lezárt üzleti év átlagos statisztikai állományi létszámát az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig 1 fővel növeli.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

c. támogatás összege (Ft): 1 000 000-15 000 000 Ft

A 3. célterület esetében max. 3 000 000 Ft támogatás igényelhető.

d. a támogatás módja: hagyományos

9. *A megvalósítás tervezett időintervalluma:* 2016. II. félév-2018. II. félév

10. *Kimeneti indikátorok:*

a. támogatott projektek száma (db): 15db

b. a támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (db):

Mikrovállalkozás: 15 db

Intézkedés 2.

1. *Intézkedés megnevezése:* Helyi terméket előállítók bemutató gazdaságának támogatása

2. *Specifikus cél:*

- 1. Térségi arculat kialakítása
- 2. Helyi identitás tudat fejlesztése
- 4. Vállalkozások fejlődésének elősegítése
- 5. Helyi termékek piacra jutásának támogatása

3. *Indoklás alátámasztás:*

Az intézkedés célja olyan őstermelők, mikrovállalkozók és szociális szervezetek támogatása, amelyek a mezőgazdasági tevékenységük által, helyi termék előállításával a térségi gazdasági potenciál növekedéséhez járulnak hozzá és képesek tevékenységüket bemutatni, bemutató gazdaságként funkcionálni. Az intézkedés hozzájárul új, innovatív technológiák, eljárások bevezetéséhez, költséghatékony tevékenység létrehozásához. A helyi termékek előállítása, hozzáadott értékkel való piaci részesedés megszerzése által erősödik a helyi identitástudat.

4. *A támogatható tevékenység területek meghatározása:*

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Helyi termékek, tradicionális termékek előállításának, feldolgozottsági szintjének emelése, piacra jutási feltételeinek javítása. A helyben honos, tradicionális, nagy élőmunka igényű helyi termékek előállítását, feldolgozottsági szintjét emelő beruházások, illetve a termékek piacra jutását segítő projektek támogatása, az ehhez kapcsolódó eszközbeszerzések, termelést elősegítő épületek, épület részek építése, korszerűsítése, felújítása, bővítése, infrastruktúrájának fejlesztése, valamint olyan marketing tevékenység, helyi termék védjegy kialakítás, amely elősegíti a termékek piacra jutását.

4. célterület: Beruházás jellegű infrastrukturális fejlesztések
Új telephely kialakítása, meglévő fejlesztése, megújuló energiát hasznosító berendezések beépítése, vagyonvédelmi beruházások támogatása.
5. célterület: Eszközbeszerzés, szolgáltatásvásárlás
6. célterület: Marketing tevékenység támogatása

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Az intézkedés kiegészíti a VP a Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztését (6.3.1), a Nem mezőgazdasági tevékenységek elindítását (6.2.1), a Nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztését (6.4.1) valamint a Kis gazdasági szereplők együttműködései (16.3.1) műveletek támogatásait. Kapcsolódik továbbá a GINOP KKV-k termelői kapacitásainak bővítését célzó támogatásokhoz. A GINOP prioritásában csak feldolgozóipari kkv-k támogathatóak, illetve a szabad vállalkozási zónában működő nem feldolgozóipari kkv-k pénzügyi eszközökkel támogathatóak.

Az indokolja az intézkedés LEADER elven való megvalósítását, hogy kizárólag A Térségi Marketing Centrum címbirtokos szervezettel együttműködésben valósítható meg a fejlesztés, valami újdonságot kell, hogy tartalmazzon a vállalkozás működésének tekintetében, azzal hogy tevékenységét bemutatja, tudását szakmai partnereivel megosztja. A helyben történő kiválasztás biztosíték arra, hogy a támogatott vállalkozói fejlesztések fenntarthatóak, a vállalkozás működése hozzájárul a térség gazdasági potenciáljának növekedéséhez.

6. A jogosultak köre: Mikrovállalkozások, Östermelők, Szociális szövetkezetek

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

A pályázó a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén lakóhellyel, székhellyel, telephellyel rendelkezik a pályázati kiírás megjelenését megelőző 90 nappal, a fejlesztést kizárólag a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén valósíthatja meg.

A pályázó vállalja, hogy a Vidékünk a Jövőnk Szövetség által kinevezett Térségi Marketing Centrum címbirtokossal együttműködik, a címbirtokos szervezet térségi marketing arculati elemeit megjeleníti vállalkozásának arculatában legkésőbb a záró kifizetési kérelem benyújtásának napjától számított egy éven belül, melyről írásban tájékoztatja a Vidékünk a Jövőnk Szövetséget.

A pályázó bemutató gazdaságot hoz létre, melyet az érdeklődők számára elérhetővé tesz.

8. Tervezett forrás:

a. intézkedésre allokált forrás (Ft): 122 380 000 Ft

b. támogatási arány (intenzitás):

Mikrovállalkozások, Őstermelők, Szociális szövetkezetek: 65-90%

Amennyiben az ügyfél 1 célterületet kíván megvalósítani a támogatási intenzitás 65%. Amennyiben a projekt 2 célterületre irányul 70% a támogatási intenzitás. 80% támogatási intenzitás abban az esetben érhető el, ha legalább két célterületre irányul a projekt és része valamilyen megújuló energiahasznosítás.

Abban az esetben, ha a projekt megvalósítási helye a 105/2015 (IV.23.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete szerint a Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település és jelentős munkanélküliséggel sújtott település, + 5% támogatásra jogosult, amennyiben a pályázó vállalja, hogy a pályázat benyújtását megelőző utolsó lezárt üzleti év átlagos statisztikai állományi létszámát az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig 1 fővel növeli.

Abban az esetben, ha a projektet a pályázó egy vele azonos, a projekt szempontjából releváns tevékenységet folytató partnerrel közösen valósítja meg, valamint mindkét fél a tevékenységét azonos településen folytatja, +5% támogatásra jogosult.

c. támogatás összege (Ft): 1 000 000-15 000 000 Ft

A 3. célterület esetében max. 3 000 000 Ft támogatás igényelhető.

d. a támogatás módja: hagyományos

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016. II. félév-2018. II. félév

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

10. *Kimeneti indikátorok:*

- a. támogatott projektek száma (db): 15db
- b. a támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (db):
 - Mikrovállalkozás: 6 db
 - Östermelők: 7 db
 - Szociális szövetkezet: 2db

Intézkedés 3.

1. *Intézkedés megnevezése:* Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésének támogatása

2. *Specifikus cél:*

- 1. Térségi arculat kialakítása
- 2. Helyi identitás tudat fejlesztése
- 3. Társadalmi együttműködések fejlesztése
- 4. Vállalkozások fejlődésének elősegítése

3. *Indoklás alátámasztás:*

Az intézkedés célja olyan helyi turisztikai szolgáltatók támogatása, amelyek a térségi turisztikai potenciál növekedéséhez járulnak hozzá, új szolgáltatások bevezetésével, vagy a meglévő szolgáltatásaik költséghatékonyra tételével, színvonal emelésével. A térség természeti és kulturális értékekben gazdag, amely adottság indokoltá teszi a turisztikai szolgáltatók támogatását. Az intézkedés által nő a térség vonzereje, illetve a szálláshelyek kapacitásának bővülése következtében emelkedik a vendégéjszakák száma. Az intézkedés által erősödik a helyi turisztikai szolgáltatók köre, ezáltal növelve a térségi turisztikai potenciált.

4. *A támogatható tevékenység területek meghatározása:*

Turisztikai szálláshely szolgáltatások bővítése, meglévő szolgáltatások színvonalának emelése. Infrastrukturális fejlesztések, eszközbeszerzés, technológiai fejlesztések, innovációs és marketing tevékenységek támogatása.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

1. célterület: Beruházás jellegű infrastrukturális fejlesztések
Új telephely kialakítása, meglévő fejlesztése, megújuló energiát hasznosító berendezések beépítése.
2. célterület: Eszközbeszerzés, szolgáltatás vásárlás
3. célterület: Marketing tevékenység támogatása

5. *Kiegészítő jelleg, lehatárolás:*

A VP-ben elérhető konstrukciók első sorban a mezőgazdasági termelőket támogatják, a konstrukciók pedig támogatható tevékenységeiben, kedvezményezettjeiben, támogatási intenzitásban és maximális projektméretben is eltérnek. Az intézkedés az alábbi konstrukciókat egészíti ki: VP 6.2.1., 6.4.1., továbbá szorosan kapcsolódik a Bejárható Magyarország Programhoz.

A GINOP 6. prioritási tengelyében a 239/2009 (X.20.) Korm. rendelet szerinti egyéb szálláshely kialakítása, fejlesztése nem megengedett.

A helyben történő kiválasztás biztosíték arra, hogy a támogatott vállalkozói fejlesztések fenntarthatóak, a vállalkozás működése hozzájárul a térség turisztikai potenciáljának növekedéséhez.

6. *A jogosultak köre:* Mikroállalkozás, természetes személy, egyházi jogi személy

7. *A kiválasztási kritériumok, alapelvek:*

A pályázó a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén lakóhellyel, székhellyel, telephellyel rendelkezik a pályázati kiírás megjelenését megelőző 90 nappal, a fejlesztést kizárólag a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén valósíthatja meg.

A pályázó vállalja, hogy a Vidékünk a Jövőnk Szövetség által kinevezett Térségi Marketing Centrum címbirtokossal együttműködik, a címbirtokos szervezet térségi marketing arculati elemeit megjeleníti vállalkozásának arculatában legkésőbb a záró kifizetési kérelem benyújtásának napjától számított egy éven belül, melyről írásban tájékoztatja a Vidékünk a Jövőnk Szövetséget.

Az intézkedés keretében kizárólag a 239/2009 (X.20.) Korm. rendelet szerinti egyéb szálláshely kialakítása, fejlesztése megengedett.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

8. Tervezett forrás:

- a. intézkedésre alokált forrás (Ft): 121 000 000 Ft
- b. támogatási arány (intenzitás):

Mikrovállalkozás, természetes személy, egyházi jogi személy: 65-85%

Amennyiben az ügyfél 1 célterületet kíván megvalósítani a támogatási intenzitás 65%. Amennyiben a projekt 2 célterületre irányul 70% a támogatási intenzitás. 80% támogatási intenzitás abban az esetben érhető el, ha legalább két célterületre irányul a projekt és része valamilyen megújuló energiahasznosítás.

Abban az esetben, ha a projekt megvalósítási helye a 105/2015 (IV.23.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete szerint a Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település és jelentős munkanélküliséggel sújtott település, + 5% támogatásra jogosult, amennyiben a pályázó vállalja, hogy a pályázat benyújtását megelőző utolsó lezárt üzleti év átlagos statisztikai állományi létszámát az utolsó kifizetési kérelem benyújtásáig 1 fővel növeli.

- c. támogatás összege (Ft): 1 000 000-15 000 000 Ft

A 3. célterület esetében max. 3 000 000 Ft támogatás igényelhető.

- d. a támogatás módja: hagyományos

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016. II. félév-2018. II. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- a. támogatott projektek száma (db): 17db
- b. a támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (db):

Mikrovállalkozás: 5 db

Természetes személy: 7db

Egyházi jogi személy: 5 db

Intézkedés 5.

1. Intézkedés megnevezése: Rendezvények támogatása

2. Specifikus cél:

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

- 1. Térségi arculat kialakítása
- 2. Helyi identitástudat fejlesztése
- 3. Társadalmi együttműködések fejlesztése

3. Indoklás alátámasztás:

A térség településeit vizsgálva, országosan is egyedülálló kulturális örökséget fedezhetünk fel. Az értékek a legtöbb esetben anyagi okok miatt nem kerülhetnek a nagyközönség elé. A különböző rendezvények támogatásával a térségben élők, a különböző közösségek megismerik szűkebb és tágabb lakóhelyük kulturális értékeit, mely az identitás erősödésén túl turisztikai bevételeket is generál.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Olyan rendezvények lebonyolítása, ahol a térség kulturális értékei bemutatásra kerülnek.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A helyi közösségeket erősítő programok támogatása nem érhető el egyik OP keretében sem. A helyi civil társadalom együttműködését, programjainak támogatását egyik OP sem támogatja.

6. A jogosultak köre:

- 2013. évi V. törvény hatodik részében szereplő alapítvány
- 2013. évi V. törvény második részében szereplő egyesület
- Helyi önkormányzatok

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A pályázó szervezet a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén székhellyel, telephellyel rendelkezik a pályázati kiírás megjelenését megelőző 90 nappal, a fejlesztést kizárólag a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén valósíthatja meg.

A pályázó vállalja, hogy a Vidékünk a Jövőnk Szövetség által kinevezett Térségi Marketing Centrum (továbbiakban TMC) címbirtokossal együttműködésben valósítja meg, a címbirtokos szervezet térségi marketing arculati elemeit megjeleníti a rendezvény marketing arculatában.

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Kizárólag a TMC címbirtokos szervezetnél regisztrált, a térségben működő rendezvényszervező közreműködésével valósítható meg a projekt.

A pályázó a rendezvényről maximum 1 oldalas szöveges beszámolót készít, melyet 10 db fotóval, a TMC együttműködésről szóló igazolásával és a rendezvény jelenléti ívével együtt a projekt zárását követő 15 napon belül megküld a Vidékünk a Jövőnk Szövetségnek.

Maximum 1 napos rendezvények támogathatóak.

8. Tervezett forrás:

- a. intézkedésre alokált forrás (Ft): 43 000 000 Ft
- b. támogatási arány (intenzitás): 95-100%

Abban az esetben, ha a projekt megvalósítási helye a 105/2015 (IV.23.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete szerint a Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település, + 5% támogatásra jogosult.

- c. támogatás összege (Ft): 500 000 - 1 000 000 Ft
- d. a támogatás módja: egységköltség alapú átalány, melynek maximális összege 10 000 Ft/fő (a számítás alapja a rendezvényen jelenléti ívvel igazolhatóan megjelent vendégek száma)

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2018. I. félév - 2020. II. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- a. támogatott projektek száma (db): 50db
- b. a támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (db):
 - 2013. évi V. törvény hatodik részében szereplő alapítvány: 5 db
 - 2013. évi V. törvény második részében szereplő egyesület: 20 db
 - Helyi önkormányzatok: 25 db

Intézkedés 6.

1. Intézkedés megnevezése: Helyi civil közösségek támogatása

2. Specifikus cél:

- 1. Térségi arculat kialakítása

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

- 2. Helyi identitás tudat fejlesztése
- 3. Társadalmi együttműködések fejlesztése

3. Indoklás alátámasztás:

A térségben közel 170 non-profit szervezet működik. A civil szervezetek egyre hatékonyabb működéssel végzik tevékenységüket, évről évre több pályázatot adnak be. Az intézkedés célja, olyan szervezetek támogatása, amelyek aktívan közreműködnek a település, térség életében, tevékenységük a vidék fenntartható fejlődésének előmozdítására irányul, együttműködve a térség más szektorainak szereplőivel.

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

Az egyesületi, vagy alapítványi formában működő non-profit szervezetek olyan fejlesztései támogathatóak, melyek infrastrukturális beruházásokra, eszközbeszerzésekre, és marketing tevékenységekre irányulnak.

1. célterület: Beruházás jellegű infrastrukturális fejlesztések

A non-profit szervezet tevékenységének helyszínéül szolgáló ingatlan kialakítása, meglévő fejlesztése, megújuló energiát hasznosító berendezések beépítése.

2. célterület: Eszközbeszerzés, szolgáltatás vásárlás
3. célterület: Marketing tevékenység támogatása

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

A Vidékfejlesztési Program (VP) keretében ugyan elérhetőek közösségi szolgáltató terek létrehozására források, azonban a VP 7.2.1. és 7.4.1. kizárólag a közösségi funkciót betöltő épületek energetikai korszerűsítését, a településképet meghatározó épületek külső felújítását támogatja. A többfunkciós közösségi terek kialakítása pedig csak 1000 fő alatti településeken lehetséges a programban. Jelen intézkedés a VP konstrukcióitól támogatható tevékenységeiben, kedvezményezettjeiben, támogatási intenzitásban és maximális projektméretben is eltér.

6. A jogosultak köre:

- 2013. évi V. törvény hatodik részében szereplő alapítvány
- 2013. évi V. törvény második részében szereplő egyesület

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

A pályázó non-profit szervezet a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén székhellyel, telephellyel rendelkezik a pályázati kiírás megjelenését megelőző 90 nappal, a fejlesztést kizárólag a Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezési területén valósíthatja meg.

A pályázónak a projektet partnerségben kell megvalósítania. A lakónépesség megállapítása során a Központi Statisztikai Hivatal Helységnévtárának 2015.01.01. adata alkalmazandó.

500 fő alatt: 0 partner

501-1000 fő: minimum 1 partner

1001-2000 fő: minimum 2 partner

2001 fő felett: minimum 3 partner

8. Tervezett forrás:

a. intézkedésre allokált forrás (Ft): 106 640 000 Ft

b. támogatási arány (intenzitás): 75-100%

Amennyiben az ügyfél 1 célterületre nyújt be pályázatot, a támogatási intenzitás 75%. Amennyiben a projekt 2 célterületre irányul 85% a támogatási intenzitás. 95% támogatási intenzitás abban az esetben érhető el, ha a pályázat mindhárom célterületre vonatkozóan rendelkezik projektelemmel.

Abban az esetben, ha a projekt megvalósítási helye a 105/2015 (IV.23.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete szerint a Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település, + 5% támogatásra jogosult.

c. támogatás összege (Ft): 500 000 - 5 000 000 Ft

A 3. célterület esetében max. 500 000 Ft támogatás igényelhető.

d. a támogatás módja: hagyományos

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2017. I. félév - 2020. II. félév

10. Kimeneti indikátorok:

11. támogatott projektek száma (db): 30db

12. a támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva (db):

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

- 2013. évi V. törvény hatodik részében szereplő alapítvány: 5 db
- 2013. évi V. törvény második részében szereplő egyesület: 25 db

8.2 Együttműködések

Az együttműködések tervezett tématerületei:

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség tervezett együttműködési projektjeinek tématerületei:

- a helyi termékek feldolgozási szintjének emelésre, közös piacra jutás elősegítése
- gazdasági együttműködések
- térségen átnyúló turisztikai attrakciók fejlesztése, összefűzése

Specifikus cél:

Együttműködésekben alapuló térségi gazdaság- és közösségfejlesztés, a természeti és kulturális erőforrások megőrzése, hasznosítása.

Indoklás, alátámasztás:

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség által meghatározott együttműködési tématerületek összhangban vannak a HFS 7.2 pontjában meghatározott specifikus célokkal. A HFS 4.4 pontjában bemutatott SWOT analízisben leírt erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyekben feltártakra reagálnak ezen tématerületek. Olyan együttműködésekre van szükség a civil-, a vállalkozói-, és a közszféra között, amelyek hozzájárulnak, nem csak a térségünkön belül, hanem azon is túl, a térség gazdasági és társadalmi fejlődéséhez. Célunk részt venni olyan turisztikai jellegű kezdeményezésekben, amely a turizmus térségi fejlődését hivatott támogatni. Fontos feladat a helyi termékek feldolgozottsági szintjének emelése, piacra jutása, amely a térségi határokon átnyúlóan, mérethatékonyabban valósítható meg. Az együttműködési projektek eredményeként jelentősen erősödhetnek a gazdasági együttműködések és fokozottabb figyelem irányul a minőségi helyi termékekre és a turisztikai szolgáltatásokra.

8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

8.3.1. A HACs és munkaszervezetének jogi formája, a megalakulás dátuma, fő tevékenységi körök

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség 2008. április 11-én alakult meg, a szervezet jogi formája egyesület. Az Egyesület megalakulásának legfőbb célja, a vidéki területeken történő változások támogatása a gazdálkodási tevékenységek nem mezőgazdasági tevékenységek felé diverzifikálása és a nem mezőgazdasági ágazatok fejlesztése, a foglalkoztatás elősegítése, az alapszolgáltatások javítása, beleértve az információs és kommunikációs technológiákhoz való helyi hozzáférést, és a vidéki területeket vonzóbbá tevő beruházások végrehajtása révén a gazdasági és társadalmi visszaesés és a vidék elnéptelenedése felé mutató tendenciák visszafordítása érdekében. Célja volt a vidéki gazdaságra vonatkozó egyéb, helyi kezdeményezéson alapuló intézkedések bevezetése, valamint a szélesebb értelemben vett gazdaságra és lakosságra irányuló intézkedések közötti területi koherenciát és szinergiát megerősítése a helyi stratégiákon keresztül. Az Egyesület fő tevékenysége 9499 M.n.s. egyéb közösségi, társadalmi tevékenység. A szervezet alapszabály szerinti céljai és tevékenységeit részletesen az 5.sz. melléklet tartalmazza. Egyesületünk működése során kiemelten törekszik a nyitottság, átláthatóság, a megkülönböztetéstől mentes döntéshozatal biztosítására, továbbá alapelv az elszámoltathatóság a tagok és az IH felé és a stratégia által érintett lakosság arányos képviselete a döntéshozásban.

8.3.2. A HACS összetétele

Az Egyesület szervei: Közgyűlés, Elnökség, Elnök, Munkaszervezet vezető, Munkaszervezet, Felügyelő Bizottság, Tagozatok (civil-, köz-, és üzleti szféra). Közgyűlés: A Vidékünk a Jövőnk Szövetségnek jelenleg 59 tagja van, melyből 28 önkormányzat (közszféra), 14 vállalkozás és 17 tag a civil szférához tartozik. A HACS tagság összetételében ennek megfelelően egyik szféra és érdekcsoport sem rendelkezik a szavazati jogok 49%-ot meghaladó hányadával, mely arányok betartására a jövőben is különös figyelmet fordítunk. Az Egyesület önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező szervezet, nyilvántartott tagsággal rendelkezik.

Az Egyesületnek rendes és pártoló tagjai lehetnek. Az Egyesületnek tagja lehet minden olyan természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki egyetért az Egyesület céljaival, elfogadja az alapszabályt, rendszeresen fizeti a tagdíjat. Költségvetési szerv az egyesület pártoló tagja nem lehet. A tag személyére az Egyesület tagjai és az Elnökség javaslatot tehetnek. A felvételi eljárás a tagjelölt belépési nyilatkozatának az Elnökhöz történő eljuttatásával kezdődik, amelyhez csatolni szükséges az Egyesület legalább két tagjának írásos ajánlását. A legalább két tag ajánlásával rendelkező tagjelöltet a

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Közgyűlés köteles felvenni a tagjai közé. A tagok felvétele belépési nyilatkozat alapján történik. A tagfelvétel kizárólag a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A tagsági viszony a tagfelvételt elfogadó határozat keltének napján kezdődik.

Elnökség/Elnök: Az Egyesület Elnöksége 10 fős. Füstös János elnök Jövő Profit Bt. képviselőjekén, a közsféra delegáltjaként, Kövér István Attila alelnök. A teljes elnökség listáját a **15. sz.** melléklet tartalmazza. Az Elnökségben a közsféra 3 taggal, a Civil szféra 3 taggal és a vállalkozói szféra 4 taggal képviselteti magát, így az Egyesület Közgyűléséhez hasonlóan itt is megfelelünk a 1303/2013/EU rendelet 32. cikk (2) bekezdés b) pontjában előírt arányoknak.

Munkaszervezet/Munkaszervezet vezető: Az Egyesület ügyintézését a Munkaszervezet látja el. A munkaszervezet vezető Koczor-Meló Edina a munkaszervezet létrejötte óta, helyettese Pintér Endre.

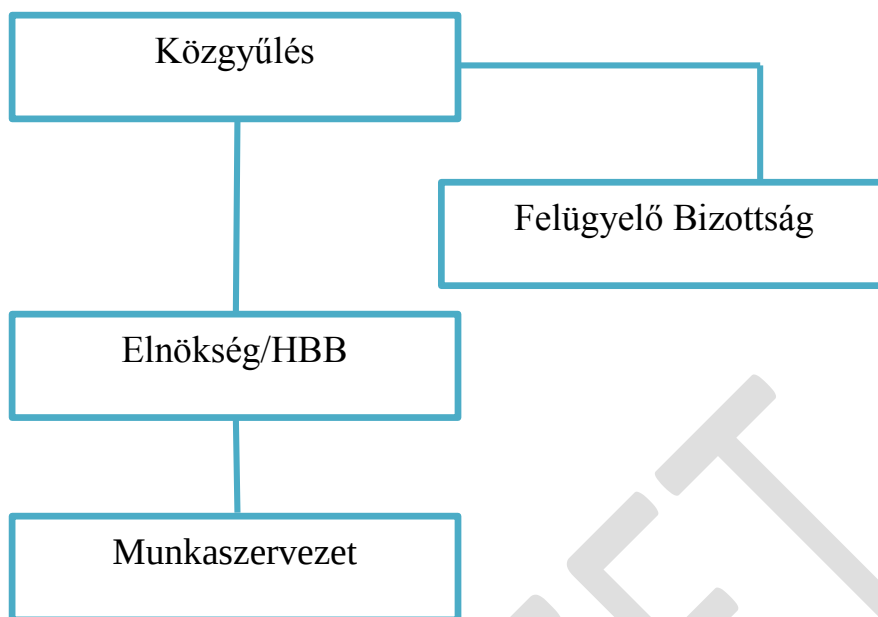
Felügyelő Bizottság: A bizottság elnöke Nagy László Péter egyéni vállalkozó, tagjai Horváth Sándor és Horváth Győző.

Tagozatok: Az Egyesület Közgyűlése tagozatokba tömörülve végzi munkáját (civil tagozat, közsféra tagozat, vállalkozói tagozat).

Helyi Bíráló Bizottság (HBB): A bizottság feladata a HFS végrehajtásához kapcsolódóan a projekt kiválasztási és döntéshozatali eljárásban a döntéshozatali funkció ellátása. A Vidékünk a Jövőnk Szövetség HBB-a megegyezik az elnökséggel.

8.3.3. A HACS tervezett szervezeti felépítésének bemutatása

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

8.3.4. Az egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi körének bemutatása a VP-ben definiált HACS feladatok vonatkozásában

Feladat	Felelős szerv
A hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a pályázatok kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetlenséget, a holtteher vagy helyettesítő hatást, ugyanakkor biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át állami vagy önkormányzati költségvetési gazdálkodó szervnek nem minősülő partnerek adják.	Közgyűlés
A Helyi Fejlesztési Stratégiák megvalósítása során azonos típusú kisléptékű fejlesztések közös pályázatban való meghirdetése (a 16.3, 16.5 vagy 16.9 aljocscím mintájára).	Közgyűlés
A közösségvezérelt HFS és a támogatott műveletek végrehajtásának monitoringja, és az adott stratégiához kapcsolódó egyedi értékelési tevékenységek – független szereplő általi – végrehajtása.	Elnökség
A Helyi Akciócsoport által pályázatok benyújtása más Operatív Program forrásaira.	Elnökség
Pályázatok kiválasztása és a támogatás összegének rögzítése, továbbá a jóváhagyás előtt a javaslatok benyújtása a KÜ-hez a támogathatóság végső ellenőrzése céljából.	Elnökség/HBB
A helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve a projektirányítási képességeik fejlesztését is.	Munkaszervezet
A pályázatok kiválasztása során a kiválasztási kritériumok összeállítása és súlyozása által összhang biztosítása a közösségvezérelt fejlesztési stratégiával, valamint a támogatás szükségességének (a pályázó ennek	Munkaszervezet

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

hiányában nem lenne képes megvalósítani a projektet) mérlegelése	
Pályázati felhívások vagy folyamatban lévő projektbenyújtási eljárás előkészítése és közzététele, beleértve a kiválasztási kritériumok meghatározását és súlyozását – megfelelő időtartam biztosításával.	Munkaszervezet
Az állami támogatások átláthatóságára vonatkozó EU Közösségi szabályoknak való megfelelés érdekében HACS-ok és munkaszervezeteik a 19.1 és 19.4 aljogcímen kapott támogatásokat az egyéb forrásból szerzett vagy gazdálkodási tevékenységből elért bevételeiktől elkülönítetten kötelesek kezelni és nyilvántartani.	Munkaszervezet
Támogatási kérelmek befogadása és értékelése.	Munkaszervezet

8.3.5. A pályázatok kiválasztásával és a HACS működésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatok bemutatása

8.3.6. A helyi fejlesztési stratégia megvalósítását szolgáló humán erőforrás (képzettség, tapasztalat, készségek) bemutatása az elvégzendő feladatok tükrében.

A HFS megvalósítása a tervezési időszakot követően, előre láthatólag 2016 augusztusában kezdődik meg. Akciócsoportunk tagsága bárki számára nyitott, így a tagság bővülését már a tervezés folyamán és azt követően is ösztönözzük, törekedve a minél szélesebb közösségi részvételre.

A pályázatok kiválasztása és az ezekről való döntések is a HFS megvalósítás folyamatához tartoznak. Ennek a feladatnak az ellátására Helyi Bíráló Bizottságot (HBB) hozunk létre, melynek tagjait az Egyesület Közgyűlése választja meg, ami az eddigi tapasztalatok alapján megegyezett az elnökség tagságával. A HFS megvalósítása során a HFS monitoringja is kiemelt feladatként jelenik meg.

A HFS megvalósításához kapcsolódó operatív és animációs feladatokat az Egyesület Munkaszervezete látja el, melynek humán erőforrását az alábbiak szerint kívánjuk biztosítani:

Feladatkör	Képzettség	Tapasztalat	Készségek
Munkaszervezet-vezető	- Okleveles közigazdász - Mérlegképes könyvelő - Vidékfejlesztési agrármérnök MSc (folyamatban)	- Vidékfejlesztési - HACS munkaszervezet vezetés 2008. október 1. óta - Pü-i terület	- Jó kommunikációs készség - C típusú (német) - együttműködési készség - stressz tűrő képesség,

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Munkaszervezet- vezető helyettes/tanácsadó	• Andragógus • Mezőgazdasági technikus • Idegenforgalmi menedzser	• Vidékfejlesztési • Turisztikai • Mezőgazdasági	• Jó kommunikációs készség • C típusú szaknyelvi (angol) • együttműködési készség • stressz tűrő képesség
Projektmenedzser	• Vadgazda mérnök	• Vidékfejlesztési • Közigazgatás	• Jó kommunikációs készség • C típusú (német) • együttműködési készség • önállóság a munkavégzésben

8.3.7. A működés fizikai feltételeinek bemutatása

A Vidékünk a Jövőnk Szövetség egy 152 m²-es irodát bérel Csurgó városában. 4 irodahelyiség található benne, amelyből 1 titkárságként funkcionál, egy irodavezetői iroda, amely tárgyalóként is használható, valamint van egy 2 személyes iroda és egy 1 fős iroda, valamint egy női és egy férfimosdó. Az iroda műszaki felszereltsége jó, minden személy részére van asztali számítógép vagy notebook, rendelkezik az iroda egy központi multi funkciós nyomtatóval, minden irodában van vezetékes telefon, illetve biztosítva van egy teakonyha a munkaszervezet részére.

8.3.8. A működésre tervezett költségvetés szöveges alátámasztása

A HACS működési költségeinek tervezése során a 2016-2020 időszak vonatkozásában a magas színvonalú feladatellátáshoz szükséges erőforrások kerültek betervezésre. A teljes intervallumban összesen három munkavállaló (munkaszervezet vezető, tanácsadó, projekt menedzser) munkabérét, járulékait, juttatásait, valamint a munkavégzéshez kapcsolódó egyéb járulékos költségeket (kiküldetés, telefon, internet) terveztük be. Az időszakban a tevékenységet egy irodában látjuk el, így az irodák üzemeltetésével kapcsolatos költségeket (bérleti díj, rezsi) is szerepeltetjük a tervezetben, ugyanúgy, mint az Egyesület általános működéséhez kapcsolódó kiadásokat: könyvelési szolgáltatás díja, közgyűlések és elnökségi

Vidékünk a Jövőnk Szövetség- LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

ülések költségei, szakmai rendezvényeken való részvételhez kapcsolódó kiadások, web üzemeltetés, irodai eszközök beszerzése, karbantartás, bankköltségek, takarítás, egyébek. A működési költségekhez kapcsolódóan animációs költségek is betervezésre kerültek, ahová első sorban a projektek generálása, életre hívása érdekében végzett tevékenységek költségei kerültek. Ilyenek költségek például a helyi szereplők kapacitásfejlesztése (pl. képzés, szemléletformálás), speciális szakértelmet igénylő témákban szakmai segítségnyújtás biztosítása (pl. szolgáltatás igénybe vétele folyamatsegítés, gazdaságfejlesztés, társadalmi integráció stb. témában), helyszín bérlete és anyagköltségek. A tervezetben egyéb bevételeket is szerepeltetünk, amelyek az Egyesület tagdíj bevételei.

8.4 Kommunikációs terv

8.5 Monitoring és értékelési terv

9. Indikatív pénzügyi terv

Mellékletek